

Waar gaat het eigenlijk over?

In de tijd dat ik werk 'in de kindermishandeling' ben ik vier maal veroordeeld door het tuchtcollege; eenmaal in de jaren negentig en sinds 2011 driemaal. Alle keren was ik het, steeds om dezelfde reden, niet eens met de uitspraak.

In de laatste drie zaken gaat het om wat tegenwoordig wel wordt genoemd '**vechtscheidingen**'¹; in deze zaken hebben de bevoegde instanties hun werk niet gedaan: Advies- en Meldpunt Kindermishandeling [AMK], Raad van de Kinderbescherming [RvdK], Jeugdzorg, Gezinsvoogdij tot en met de kinderrechter. Niet willen doen of zeer onvoldoende en slecht gedaan.

Het kind wordt bedreigd terwijl de ouders in opeenvolgende gedingen elkaar voor de rechter bevechten. Zo ontstaan dikke dossiers; soms bestaan die al in het begin van het justitieel proces doordat ouders hun scheiding en de aanloop ertoe documenteren, al dan niet met het oog op nog te voeren processen.

Er is sprake van ernstige bedreiging van het kind en een van de ouders vraagt mijn advies: 'Wat kan ik nu nog voor mijn kind doen? Ik heb alles al geprobeerd via de bevoegde instanties'

Wat doe ik dan?

Ik vraag het dossier op zoals dat in het proces van de scheiding en de processen voor de diverse rechters, een rol heeft gespeeld.

Die informatie leg ik op mijn methodiek voor onderzoek, diagnostiek (K4-model) en risicotaxatie (CARE-NL) bij kindermishandeling, en toon dan aan:

1. de enorme tekorten in de dossiers. Welke **onderzoeksgegevens ontbreken** en zullen moeten worden aangevuld en geverifieerd om tot een valide diagnose van de gezinsproblematiek te komen, waar de kindermishandeling slechts één van de symptomen van is.
2. tot welke conclusies kom je als je de **gegevens die wél in het dossier aanwezig** zijn, systematisch en methodisch verwerkt en gaat wegen (veel gegevens die er wél zijn worden door de onderzoekende instanties genegeerd).

Dat levert een ander plaatje op dan wat de rechter tot dusver door de instanties kreeg voorgeschoteld. Instanties maken gewoonlijk hun eigen subjectieve keuze uit de gegevens die ze de rechter willen voorschotelen en waar ze de rechter mee willen aansturen, in het bijzonder de Raad voor de Kinderbescherming en de Gezinsvoogdij doen dat zo.

Mijn advies is steeds hetzelfde: gaat u met mijn verslag met de bevoegde instanties aan tafel zitten om zich te beraden over de stappen die de kinderen veiligheid en bescherming kunnen bieden.

Ik doe dus **geen onderzoek aan, noch naar** de betreffende gezinsleden (dat hadden de bevoegde instanties moeten doen); ik beschouw slechts het bestaande dossier tegen de achtergrond van een verantwoorde methodiek.

---

¹ Deze groep ouders maakt meestal bezwaar tegen de term 'vechtscheiding', omdat, zoals ze zeggen, ze niet vechten om de scheiding maar om het belang van hun kind veilig te stellen. De andere ouder wordt daarbij gezien als bedreigend voor hun kind(eren). Het is zaak dat men tot zich door laat dringen dat als zgn "vechtscheiding" weggezette relatiebreuken vaak een **gevolg** zijn van structureel familiaal geweld en **niet** de oorzaak van de problematiek. De mogelijkheid dat die andere ouder of beide ouders een bedreiging voor het kind vormen kan natuurlijk reëel zijn. Ruziënde gescheiden ouders kunnen geen reden zijn voor het AMK, de Jeugdzorg, de RvdK en de Gezinsvoogdij, noch voor de kinderrechter om maar geen onderzoek te (willen) doen naar de risico's op kindermishandeling. Toch lijkt dat de regel te zijn geworden.

Ik ga ook **niet verifiëren** of de gegevens in de dossiers op feitelijkheid en waarheid berusten want ook dat hadden de bevoegde instanties moeten doen. Zij zijn daartoe met speciale bevoegdheden toegerust.

Soms bevatten dossiers zelf al veel 'verankeringen' in de werkelijkheid in de vorm van processen verbaal of officiële documenten, rapporten van onafhankelijke instanties, etc. die een 'verhaal' erg waarschijnlijk maken.

Ik laat mijn advies **ook niet bepalen door dreigementen** met een klacht bij het tuchtcollege zoals sommige hulpverleners in de betreffende casus wel doen.

Mijn ervaring is dat de kinderrechtters doorgaans goed nota nemen van mijn advies en met wijsheid reageren in het belang van het kind; vaak wordt de koers, die door RvdK of Gezinsvoogdij was uitgezet, radicaal gewijzigd ten voordele van het kind.

Wat neemt het tuchtcollege me nu kwalijk?

1. Ik heb volgens de wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO) toestemming nodig van **beide** ouders om me ermee te mogen bemoeien.
2. Ik mag mijn advies niet schriftelijk geven want dan had ik kunnen weten dat het de rechter onder ogen kon komen en daarmee schaadt ik de vertrouwelijkheid en het vertrouwen in de geneeskundige hulpverlening.
3. Ik moet luisteren als het college me gebied om te stoppen met dit werk en ik ging door.

Mijn standpunt is dat ik het belang van het bedreigde kind op de eerste plaats zet en dát het zwaarst laat wegen, zoals dit in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind² (IVRK, art. 3, lid 1) beschreven staat. In een vechtscheiding blokkeert altijd 'de andere ouder' de adviesvraag. Als een kind bedreigt wordt weerhoudt die blokkade mij er niet van om advies uit te brengen, ook niet als er gedreigd wordt met een klacht bij het tuchtcollege. Dit laatste is gangbaar bij 'vechtscheidingen', zo is mijn ervaring.

Een ander standpunt dat ik huldig, is dat ik vind dat de kinderrechter goed geïnformeerd moet zijn voor hij zich kan uitspreken over het belang van het kind. In mijn adviesverslag wordt duidelijk hoe slecht hij tot nu toe geïnformeerd is en wat er nog gedaan moet worden wil hij zich een valide beeld van de problematiek van het gezin (kind) kunnen vormen³. Ook hier laat ik het belang van het kind dus prevaleren boven de vertrouwelijkheid of het vertrouwen in de medische stand, zoals dat vroeger genoemd werd en dat voor de tuchtrechter kennelijk het zwaarst weegt.

We kunnen constateren dat er sprake is van een conflict van plichten tussen de rechten van de ouder, zoals omschreven in de WGBO en de Privacywetgeving, en de Rechten van het Kind, zoals omschreven in het IVRK. In een voordracht ter gelegenheid van een boekpresentatie⁴ heb ik aandacht gevraagd van de kinderombudsman Marc Dullaert voor dit probleem in de wetgeving.

Dat ik het tuchtcollege irriteer door gewoon door te gaan met het geven van adviezen - zoals ik dat hierboven beschreven heb - hoewel ze me dat verboden, kan ik begrijpen. Inhoudelijk is er op hun oordeel nog veel meer aan te merken maar ik beperk me hier tot de belangrijkste principiële tegenstelling.

Paul Pollmann, onafhankelijk deskundige kindermishandeling. www.k4kindermishandeling.nl

---

² Van kracht sinds 2 september 1990, door Nederland getekend op 26 januari van dat jaar.

³ Ik schreef daar eerder een artikel over 'Wat de kinderrechter moet weten' Perspectief, februari 2008, zie www.k4kindermishandeling.nl

⁴ Thomas Heyman, *Pamflet over kinderdoding*, 29 mei 2013, Uitg. AquaZZ, Arnhem

